

**Materiál na rokovanie
Hospodárskej a sociálnej rady SR
dňa 8.12.2025**

k bodu č. 2

Stanovisko ZMOS

K návrhu zákona o medzinárodnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Všeobecne k návrhu

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky predkladá návrh zákona o medzinárodnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „návrh zákona“). Návrh zákona bol vypracovaný v spolupráci s Ministerstvom zdravotníctva Slovenskej republiky, Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky a Ministerstvom školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky na základe Plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky na rok 2025. Návrh zákona nahradí v súčasnosti platný zákon č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o azyle“).

Návrh zákona sa prekladá za účelom nahradiť súčasnú právnu úpravu konania o udelenie azylu spoločným konaním o udelenie medzinárodnej ochrany tak, aby reflektovala požiadavky vyplývajúce z prijatia Reformy azylovej a migračnej politiky (ďalej len „Reforma“), a to najmä z nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1348 zo 14. mája 2024, ktorým sa stanovuje spoločné konanie o medzinárodnej ochrane v Únii a zrušuje smernica 2013/32/EÚ, nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1347 o normách pre podmienky, ktoré musia spĺňať štátni príslušníci tretej krajiny alebo osoby bez štátnej príslušnosti na priznanie postavenia osôb s udelenou medzinárodnou ochranou, pre jednotné postavenie utečencov alebo osôb oprávnených na doplnkovú ochranu a pre obsah udelenej ochrany, ktorým sa mení smernica Rady 2003/109/ES a zrušuje smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/95/EÚ a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1351 zo 14. mája 2024 o riadení azylu a migrácie, o zmene nariadení (EÚ) 2021/1147 a (EÚ) 2021/1060 a o zrušení nariadenia (EÚ) č. 604/2013.

Na základe požiadaviek vyplývajúcich z Reformy návrh zákona, okrem iného, zavádza novú terminológiu, ako napríklad žiadateľ o udelenie medzinárodnej ochrany, žiadosť o udelenie medzinárodnej ochrany, konanie o udelenie medzinárodnej ochrany, ďalej zavádza

inštitút konania o azyle na hraniciach, v dôsledku čoho sa systémovo nastavila spolupráca medzi správnyimi orgánmi a súdmi, pretože konanie o azyle na hraniciach sa musí zrealizovať v lehote 12 týždňov, vo výnimočnom prípade v lehote 16 týždňov od zaregistrovania žiadosti o udelenie medzinárodnej ochrany, pričom uvedená lehota musí zahŕňať aj odvolacie konania, umožňuje obmedziť slobodu pohybu žiadateľov, zavádza inštitút bezplatného právneho poradenstva, na ktoré budú mať žiadatelia nárok už počas správneho konania, a tiež povinnosť vyhotovovať zvukové záznamy z pohovoru so žiadateľom. Návrhom zákona sa ďalej zruší konanie o predĺženie doplnkovej ochrany, a teda doplnková ochrana sa bude tiež udeľovať na dobu neurčitú, zjednotí sa pobytový status azylantov a cudzincov s udelenou doplnkovou ochranou na trvalý pobyt, upraví sa začatie konania o udelenie medzinárodnej ochrany, určujú sa lehoty pre rozhodovanie správneho orgánu po zrušení a vrátení rozhodnutia na ďalšie konanie v súdnom konaní. Žiadateľom, ktorí sú občania členských štátov Európskej únie, podľa návrhu zákona už nebude možné poskytovať ubytovanie a starostlivosť v azylových zariadeniach, avšak v prípade cudzincov, ktorým bolo vydané rozhodnutie o odovzdaní žiadateľa do zodpovedného členského štátu, bude môcť byť povolené ubytovať sa v azylovom zariadení až do zrealizovania transferu.

Návrh zákona je v súlade s Európskou chartou miestnej samosprávy.

Pripomienky k materiálu

ZMOS v rámci medzirezortného pripomienkového konania neuplatnil žiadne pripomienky. Návrh vyhlášky je v súlade s Európskou chartou územnej samosprávy.

Záver

ZMOS navrhuje, aby HSR SR odporučila predložený návrh zákona na ďalšie legislatívne konanie.

doc. PaedDr. Jozef Božik, PhD.
predseda ZMOS